

Primaria

Música 3

Programación

Unidade 4

1. Presentación da unidade
2. Obxectivos didácticos
3. Contidos da unidade/Criterios de avaliación/Estándares de aprendizaxe avaliáveis
4. Selección de evidencias para o portfolio
5. Competencias: descritores e desempeños
6. Tarefas
7. Estratexias metodolóxicas
8. Recursos
9. Ferramentas de avaliación
10. Medidas para a inclusión e atención á diversidade
11. Autoavaliación do profesorado

1. PRESENTACIÓN DA UNIDADE

Título

Vento a favor

Descrición da unidade

O vento, un dos máis básicos elementos da natureza, é o eixe central desta unidade. Como fenómeno atmosférico, vai asociado a historias de mariñeiros ou piratas que sucán os mares en barcos cuxas velas son empurradas por el. Esta temática vén incorporada en varias das actividades e favorece a motivación para a rica e variada experiencia artística que nos espera na lectura dun texto mitolóxico, en cancións e en pezas instrumentais.

Temporalización:

Febreiro Marzo

2. OBXECTIVOS DIDÁCTICOS

- Percibir o pulso e a estrutura dunha audición participando de forma activa e utilizando instrumentos.
- Descubrir o acento como pulso máis forte dos que forman a cadencia rítmica e que a frecuencia coa que se repite no cuaternario é cada catro pulsos.
- Coñecer exemplos de obras variadas da nosa cultura e valorar o patrimonio histórico musical.
- Coñecer e interpretar cancións de distintos lugares, épocas e estilos con e sen acompañamento corporal ou instrumental.
- Experimentar a triada do acorde de DO, en instrumentos de láminas, interiorizando prosodias.
- Coñecer e interpretar unha peza de fruta coas notas SI, LA e SOL.
- Coñecer o compás cuaternario e a súa representación gráfica no pentagrama.
- Interpretar mensaxes sonoras con grafía non convencional para acompañar algunha pasaxe de maior dificultade nunha audición activa.
- Controlar corporalmente a articulación e a dicitación para obter un bo son coa fruta.
- Adquirir as capacidades expresivas que ofrece a interpretación dunha danza.
- Gozar da interpretación dunha danza cortesana e valorar a súa achega ao patrimonio e á interacción social.

3. CONTIDOS DA UNIDADE - CRITERIOS DE AVALIACIÓN - ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES

	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe avaliáveis
ESCOITA	<p>O oído</p> <ul style="list-style-type: none"> • Audición: “Farandola” A <i>Arlesiana</i>, de Bizet. • Recoñecemento de pulsos nun compás cuaternario. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Percibir o pulso e a estrutura dun fragmento seleccionado dunha audición para participar de forma activa, utilizando instrumentos. 2. Descubrir o acento como pulso máis forte dos que forman a cadencia rítmica e que a frecuencia coa que se repite no cuaternario é cada catro pulsos. 3. Respetar a norma da escoita. 	<ol style="list-style-type: none"> 1.1. Segue o pulso e a estrutura dun fragmento seleccionado dunha audición mediante a participación activa, utilizando instrumentos. 2.1. Descubre de forma empírica o compás cuaternario, como un grupo de catro pulsos no que o primeiro é o máis forte. 3.1. Coñece, entende e observa as normas de comportamento en audicións e representacións musicais.
	<p>Música, cultura e sociedade</p> <ul style="list-style-type: none"> • Distintos tipos de frautas segundo o seu material. • Danza: “Farandola” A <i>Arlesiana</i>, de Bizet.. Compositor: Bizet • Música e festa: <i>Ripni</i>, <i>Kalinke</i> (popular de Bulgaria). 	<ol style="list-style-type: none"> 4. Coñecer exemplos de obras variadas da nosa cultura e valorar o patrimonio histórico musical. 5. Valorar as manifestacións artísticas doutros países e culturas. 	<ol style="list-style-type: none"> 4.1. Coñece distintos tipos de frautas fabricadas con materiais naturais. 4.2. Le e responde correctamente a cuestións sobre o relato de Eolo. 4.3. Coñece a figura do compositor Bizet e relaciónao con polo menos unha obra. 4.4. Goza cunha das mostras da música do compositor Bizet. 5.1. Coñece unha canción popular de Bulgaria mediante a participación activa na interpretación.

INTERPRETACIÓN MUSICAL	<p>A voz</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Navega coa vela.</i> - <i>Ripni, Kalinke.</i> • Entoación de notas de diferentes alturas. • Prosodias. 	<p>6. Entender a voz como instrumento e recurso expresivo partindo da canción e das súas posibilidades para crear ou improvisar.</p> <p>7. Coñecer e interpretar cancións de distintos lugares, épocas e estilos con e sen acompañamento corporal ou instrumental.</p>	<p>6.1. Expressa coa súa voz os diferentes parámetros do son estudados.</p> <p>7.1. Coñece e interpreta cancións de distintos lugares, épocas e estilos con e sen acompañamento corporal ou instrumental.</p>
	<p>Os instrumentos</p> <ul style="list-style-type: none"> • Interpretación de ritmos con instrumentos de pequena percusión. • Fruta: <i>Sol, Laura e Silvia (SOL).</i> 	<p>8. Aplica os coñecementos de linguaxe musical á interpretación vocal e instrumental de sinxelas composicións musicais.</p> <p>9. Coñecer e interpretar unha peza de fruta coas notas SI, LA e SOL.</p>	<p>8.1. Interpreta partituras de sinxelas composicións con acompañamento instrumental.</p> <p>9.1. Obtén un bo son coa fruta ao interpretar unha peza coas notas SI, LA e SOL.</p>
	<p>Linguaxe musical</p> <ul style="list-style-type: none"> • O compás cuaternario. • A semicorchea. • Partituras convencionais e non convencionais. 	<p>10. Coñecer o compás cuaternario e a súa representación gráfica no pentagrama.</p> <p>11. Interpretar mensaxes sonoras con grafía non convencional para acompañar algunha pasaxe de maior dificultade nunha audición activa.</p> <p>12. Ler e interpretar, seguindo o pulso, mensaxes musicais sinxelas con grafías convencionais.</p>	<p>10.1. Coñece a representación gráfica do compás cuaternario ao principio do pentagrama.</p> <p>11.1. Le mensaxes sonoras con grafía non convencional para interpretar a duración do son.</p> <p>12.1. Le e interpreta unha partitura de acompañamento corporal ou instrumental, seguindo o pulso nas actividades que o requiren.</p>

MOVIMENTO E DANZA	<p>O corpo</p> <ul style="list-style-type: none"> • Interpretación de ritmos con percusión corporal. • Danza: “Farandola” A <i>Arlesiana</i>, de Bizet.. 	<p>13. Controlar corporalmente a articulación e a dicitación para obter un bo son coa fruta.</p> <p>14. Adquirir as capacidades expresivas que ofrece unha danza renacentista, valorando a súa achega ao patrimonio e gozando da súa interpretación e interacción social.</p>	<p>13.1. Mostra interese en seguir as recomendacións para obter un bo son coa fruta mediante o control corporal.</p> <p>14.1. Coñece e interpreta e goza da danza proposta.</p>
-------------------	---	---	---

4. SELECCIÓN DE EVIDENCIAS PARA O PORTFOLIO

Os estándares de aprendizaxe mostran o grao de consecución dos criterios de avaliación desde a propia descrición e concreción do criterio. Para facilitar o seguimento do desenvolvemento de cada estándar, buscaremos evidencias dos alumnos que mostren a súa evolución en cada un deles.

No anexo de avaliación propónse un portfolio de evidencias para os estándares de aprendizaxe. O cadro seguinte suxire unha selección dalgunhas destas posibles evidencias. Os docentes poderán substituílas por outras que consideren máis relevantes para o desenvolvemento do seu grupo.

Libro do alumno (A) / Proposta didáctica (PD) / Recursos fotocopiáveis (RF)

Estándares de aprendizaxe avaliábeis	Selección de evidencias para o portfolio
1.1. Segue o pulso e a estrutura dun fragmento seleccionado dunha audición mediante a participación activa, utilizando instrumentos.	<ul style="list-style-type: none"> • Audición activa: : “Farandola” A <i>Arlesiana</i>, de Bizet. (LA)
2.1. Descubre de forma empírica o compás cuaternario como un grupo de catro pulsos no que o primeiro é o máis forte.	<ul style="list-style-type: none"> • Actividade de audición acompañada de botes cunha pelota de tenis. (LA)
3.1. Coñece, entende e observa as normas de comportamento en audicións e representacións musicais.	<ul style="list-style-type: none"> • Actitude de respectuoso silencio durante as audicións. (LA)
4.1. Coñece distintos tipos de frautas fabricadas con materiais naturais.	<ul style="list-style-type: none"> • Lectura sobre tipos de distintos materiais de frautas. (LA)
4.2. Le e responde correctamente a cuestións sobre o relato de Eolo.	<ul style="list-style-type: none"> • Actividade de lectura comprensiva dun texto mitolóxico. (LA)
4.3. Coñece a figura do compositor austrohúngaro Suppé e relaciónao con polo menos unha obra.	<ul style="list-style-type: none"> • Lectura e busca de información de sobre a figura de Bizet. (LA e PD)
4.4. Coñece unha das mostras da música do Renacemento.	<ul style="list-style-type: none"> • Audición, danza e busca de información sobre : “Farandola” A <i>Arlesiana</i>, de Bizet. (LA e PD)
5.1. Coñece unha canción popular de Bulgaria mediante a participación activa na interpretación.	<ul style="list-style-type: none"> • Canción popular de Bulgaria. (LA e PD)
6.1. Expresa coa súa voz os diferentes parámetros do son estudados.	<ul style="list-style-type: none"> • Actividades de interpretación vocal. (LA)
7.1. Coñece e interpreta cancións de distintos lugares, épocas e estilos con e sen acompañamento corporal ou instrumental.	<ul style="list-style-type: none"> • Canción con acompañamento do pulso mediante percusión corporal na parte instrumental. (LA)
8.1. Interpreta partituras de sinxelas composicións con acompañamento instrumental.	<ul style="list-style-type: none"> • Partituras para pezas de fruta, audición activa e danza. (LA)

9.1. Obtén un bo son coa fruta ao interpretar unha peza coas notas MI, SOL e LA.	<ul style="list-style-type: none"> • Actitude de interese para unha boa afinación das notas SI, LA e SOL. (LA)
10.1. Coñece a representación gráfica do compás cuaternario ao principio do pentagrama.	<ul style="list-style-type: none"> • Actividades de lectura con teoría do compás cuaternario. (LA)
11.1. Le mensaxes sonoras con grafía non convencional para interpretar a duración do son.	<ul style="list-style-type: none"> • Parte final da audición activa. (LA)
12.1. Le e interpreta unha partitura de acompañamento corporal ou instrumental, seguindo o pulso nas actividades que o requiren.	<ul style="list-style-type: none"> • Partituras de actividades de canción, fruta e audición activa. (LA)
13.1. Mostra interese en seguir as recomendacións para obter un bo son coa fruta mediante o control corporal.	<ul style="list-style-type: none"> • Actitude de interese para conseguir o control corporal necesario para a interpretación de fruta. (LA)
14.1. Coñece e interpreta e goza da danza proposta.	<ul style="list-style-type: none"> • Páxina de seguimento da danza, (LA)

5. COMPETENCIAS: DESCRITORES E DESEMPEÑOS

Competencia	Descritor	Desempeño
<i>Comunicación lingüística.</i>	Gozar coa lectura.	Le e capta as ideas principais dun texto mitolóxico co relato de Eolo.
	Respectar as normas de comunicación en calquera contexto: quenda de palabra, escoita atenta ao interlocutor.	Pon atención ás explicacións e respecta a quenda de intervención nas actividades de grupo.
<i>Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía.</i>	Manexar a linguaxe matemática con precisión en calquera contexto.	Aplica o valor das figuras en relación co pulso para completar un compás.
<i>Competencia dixital.</i>	Utilizar as distintas canles de comunicación audiovisual para transmitir informacións diversas.	Utiliza o encerado para realizar actividades coma para buscar información sobre os contidos da unidade.
<i>Aprender a aprender.</i>	Desenvolver as distintas intelixencias múltiples.	Aplica modelos que serven de referencia para realizar as tarefas propostas.
	Aplicar estratexias para a mellora do pensamento creativo, crítico, emocional, interdependente.	Observa con atención para adquirir información relevante e suficiente que o leve a tomar decisións propias.
<i>Competencias sociais e cívicas.</i>	Coñecer e aplicar dereitos e deberes da convivencia cidadá no contexto da escola.	Respecta as achegas individuais dos demais compañeiros.
	Mostrar dispoñibilidade para a participación activa en ámbitos de participación establecidos.	Acepta a diferenza de capacidades que pode presentar cada un dos demais individuos do grupo.
<i>Sentido de iniciativa e espírito emprendedor.</i>	Ser constante no traballo, superando as dificultades.	Demostra interese, constancia e iniciativa na creación de actividades artísticas.
<i>Conciencia e expresións culturais.</i>	Apreciar a beleza das expresións artísticas e no cotián.	Valora a achega artística dos compositores ao enriquecemento cultural.
	Elaborar traballos e presentacións con sentido estético.	Emprega o sentido artístico para as tarefas individuais encomendadas.

6. TAREFAS

Libro do alumno (LA) / Proposta didáctica (PD) / Recursos fotocopiáveis (RF) / Libro dixital (LD)

Tarefa 1: O oído

- Escoitamos : “Farandola” *A Arlesiana*, de Bizet. (LA)
- Recoñecemos o compás cuaternario de forma práctica. (LA)

Tarefa 2: Música, cultura e sociedade

- Coñecemos distintos tipos de frutas segundo o seu material. (LA)
- Interpretamos: “Farandola” *A Arlesiana*, de Bizet. (LA)
- Coñecemos a figura dun compositor: Bizet. (LA e PD)
- Coñecemos a relación de música e festa noutros países: *Ripni, Kalinke* (popular de Bulgaria). (A)

Tarefa 3: A voz

- Participamos na interpretación de cancións: *Navega coa vela e Ripni, Kalinke*. (LA)
- Practicamos exercicios de entoación nomeando cada unha das sete notas. (LA)

Tarefa 4: Os instrumentos

- Interpretamos ritmos con instrumentos de pequena percusión. (LA)
- Interpretamos con fruta: *Sol, Laura e Silvia* (SI, LA, SOL). (LA)

Tarefa 5: Linguaxe musical

- Descubrimos o compás cuaternario como grupo de catro pulsos. (LA)
- Lemos partituras con escritura convencional e non convencional. (LA e RF)

Tarefa 6: O corpo

- Interpretamos ritmos con percusión corporal. (LA)
- Participamos na interpretación colectiva da danza : “Farandola” *A Arlesiana*, de Bizet.. (LA).

7. ESTRATEXIAS METODOLÓXICAS

As modernas pedagogías musicais coinciden en que só con música se pode musicalizar o neno. Isto é o mesmo que dicir que, na medida que o alumno é o protagonista da experiencia artística e se sente como tal, se poden conseguir afianzar as ensinanzas que van permitir desenvolver as intelixencias múltiples e descubrir eses talentos que poden estar latentes en cada un deles. É evidente que hai un principio básico: o emprego dunha metodoloxía activa que facilite a participación e que leve ao neno a involucrarse neste proceso.

No desenvolvemento das tarefas empréganse diversas estratexias metodolóxicas:

- Detección de ideas previas acerca dos conceptos da unidade.
- Predisposición á escoita atenta das audicións propostas.
- Utilización do xogo como base da expresión musical.
- Exposición do profesor.

8. RECURSOS

Os seguintes materiais de apoio poden reforzar e ampliar o estudo dos contidos da área de Música:

- Recursos fotocopiáveis da proposta didáctica, con actividades para traballar a tarefa, actividades de reforzo e ampliación e o rexistro de avaliación.
- Cadernos complementarios ao libro do alumno. Ademais, propónse a utilización do seguinte material para axudar á adquisición dos contidos:
  - Equipo de música con lector de CD audio.
  - Instrumentos de percusión.
  - Xogos, encadeados e adiviñas para desenvolver e estimular a imaxinación e a creatividade.

Recursos dixitais

- Libro dixital: Os alumnos poderán reforzar ou ampliar os contidos estudados utilizando os recursos dixitais dispoñibles.
- CD que acompaña a proposta didáctica, cos recursos fotocopiáveis.

9. FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN

- Rexistro de avaliación (no anexo de avaliación).
- Outros recursos: rúbrica, diana, etc. (no anexo de avaliación).

10. MEDIDAS PARA A INCLUSIÓN E ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

- Que dificultades e potencialidades prevexo no grupo durante o desenvolvemento da unidade?
- Como vou minimizar as dificultades?
- Que necesidades individuais prevexo no desenvolvemento da unidade?
- Que recursos e estratexias manexarei para atender ás necesidades individuais?

11. AUTOAVALIACIÓN DO PROFESORADO

- Que porcentaxe de alumnos alcanzaron os obxectivos de aprendizaxe da unidade?
- Que é o que mellor funcionou nesta unidade?
- Que cambiaría no desenvolvemento da unidade o próximo curso? Por que?